

Pohorelský hlásnik 2010/9

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VI.; SEPTEMBER 2010; - ZADARMO -

KOMUNÁLNE VOĽBY 2010

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 225/2010 Z. z. vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí a určil deň ich konania na sobotu **27. novembra 2010**.

Obecné zastupiteľstvo Pohorelej podľa § 9 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov uznesením č. B/4 zo dňa 13.9.2010 určilo, že Obecné zastupiteľstvo Pohorelej bude mať vo volebnom období 2010 až 2014 celkom **9 poslancov**, ktorí budú zvolení v jednom volebnom obvode utvorenom pre celú obec.

Obecné zastupiteľstvo Pohorelej podľa § 11 ods. 4 písm. i) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov uznesením č. B/3 zo dňa 10.7.2010 určilo, že vo volebnom období 2010 až 2014 bude **starosta obce Pohorelá vykonávať funkciu v celom rozsahu** (na plný úväzok).

Obec Pohorelá v súlade s §16 ods. 9 zák. SNR č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov zverejňuje **počet obyvateľov obce: 2.379**, tzn. petícia na podporu kandidatury nezávislého kandidáta na funkciu starostu Obce Pohorelá alebo na funkciu poslanca Obecného zastupiteľstva Pohorelej musí byť podpísaná najmenej 200 voličmi podporujúcimi jeho kandidaturu. V petícii sa pri každom podpise uvedie meno a priezvisko voliča, dátum narodenia voliča a trvalý pobyt (obec, názov ulice a číslo domu).

Kandidátne listiny pre voľby do obecného zastupiteľstva a pre voľby starostu môžu podávať politické strany (prostredníctvom splnomocnenca) a nezávislí kandidáti **najneskôr 55 dní pred dňom volieb** (t.j. najneskôr 3. októbra) zapisovateľovi miestnej volebnej komisie.

Vzory potrebných tlačív sú zverejnené na internetovej stránke Ministerstva vnútra SR i na stránke Obce Pohorelá (v časti Samospráva – Formuláre a tlačivá).

Starosta obce Ing. Jozef Kalman v zmysle §11a ods. 2 písm. c) zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov menoval do funkcie **zapisovateľa miestnej volebnej komisie p. Máriu Hazákovú** – pracovníčku OÚ Pohorelá.

Zapisovateľ miestnej volebnej komisie zabezpečuje organizačné a administratívne záležitosti súvisiace s prípravou a priebehom rokovania miestnej volebnej komisie a iné úlohy určené ustanoveniami zákona. Zapisovateľ miestnej volebnej komisie zároveň plní funkciu odborného poradcu volebnej komisie. Pri rokovaní volebnej komisie má zapisovateľ poradný hlas.

Predložené kandidátne listiny preskúma a rozhodne o registrácii alebo neregistrácii kandidátov miestna volebná komisia najneskôr 45 dní pred dňom volieb. Miestna volebná komisia je zložená z členov, ktorých môže delegovať najneskôr 55 dní pred dňom volieb každá politická strana, ktorá podáva kandidátne listiny pre voľby do obecného zastupiteľstva.

**ZMENA STRÁNKOVÝCH HODÍN
NA OBCNOM ÚRADE V POHORELEJ**
V dobe od 2.9.2010 do 29.10.2010,
t.j. v mesiacoch september a október, budú
z technických príčin stránkové hodiny
na Obecnom úrade v Pohorelej
v pracovných dňoch od 8:00 hod. do 12:00 hod.,
t.j. každý pracovný deň dopoludnia.

PORUCHY VODOVODU V POHORELEJ

Keďže Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť nemá trasy vodovodného potrubia v Pohorelej zakreslené v mapových podkladoch, dochádza v súčasnosti dosť často pri rozsiahlych prácach na kanalizácii k poškodeniu vodovodu. Ubezpečujeme vás však, že stavebná firma v prípade takéhoto poškodenia okamžite hlási poruchu poruchovej službe StVPS. Obecný úrad taktiež urguje odstránenie každej poruchy. Nahlásiť poruchu môžu aj občania (veď občania platia za odber vody priamo StVPS) na poruchovú službu (Call Centrum) na telefónnom čísle **0850 111 234** v pracovnej dobe pondelok až piatok od 7:00 do 19:00.

V súvislosti s množiacou sa nespokojnosťou obyvateľov s plynulosťou v zásobovaní vodou, chceme občanov ubezpečiť, že obec už dávno - ešte pri prípravných prácach na kanalizácii viedla s a.s. VEOLIA jednanie o možnostiach výmeny zastaralého vodovodného potrubia súčasne pri výkopových prácach na kanalizácii. Obec nemôže uskutočniť výmenu vodovodného potrubia, ani obci nikto neposkytne na takýto účel finančné prostriedky, pretože nie je vlastníkom vodovodu. Vlastníkom vodovodného potrubia i vodojemov v obci je a.s. VEOLIA a prevádzkovateľom je Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť. VEOLIA odmietla realizovať výmenu potrubia pri prebiehajúcich výkopových prácach na kanalizácii z dôvodu nedostatku financií. V jednaniach však naďalej pokračujeme.

Ing. Jozef Kalman – starosta obce

**Kontaktné údaje
Call centra a.s.
VEOLIA:**
tel.:
0850 111 234
e-mail:
cc@stvps.sk
fax:
048 4327 888

VÝKUP PAPIERA

Oznamujeme občanom, že v utorok 21.9. sa uskutoční výkup papiera. Auto postupne prejde celou dedinou i miestnou časťou Pohorelská Maša.

Vykupovať sa bude papier, kartón, letáky, noviny, časopisy i knihy ale bez textilných obalov.

Cena za výkup je 0,03€ za 1 kg alebo 1 toaletný papier za 6 kg.

Termíny zberu komunálneho odpadu

8.9.	22.9.	6.10.	20.10.
------	-------	-------	--------

Žiadame občanov, aby si **nádoby vyožili pred brány už deň vopred!**

Termíny zberu plastov

20.-21.9.	18.-19.10.
-----------	------------

Žiadame občanov, aby vykladali **len plné a zaviazané vrecia.**

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

	1.9. 1.FK Horehron – Brusno Futbal – žiaci – III. liga – skupina C – 3.kolo Starší žiaci o 10:00 hod., mladší žiaci o 12:00
	1.9. TJ Mladost' – Michalová Futbal – dospelí – obl.liga – 2. skupina B trieda 5. kolo – 15:30
	12.9. 1.FK Horehron – Kremnica Futbal – žiaci – III. liga – skupina C – 5. kolo Starší žiaci o 10:00 hod., mladší žiaci o 12:00
	12.9. TJ Mladost' – Dolná Lehota Futbal – dospelí – obl.liga – 2. skupina B trieda 7. kolo – 15:30
	15.9. 1.FK Horehron – Slov.Lupča Futbal – žiaci – III. liga – skupina C – 6. kolo Starší žiaci o 10:00 hod., mladší žiaci o 12:00
	26.9. 1.FK Horehron – Selce Futbal – žiaci – III. liga – skupina C – 8. kolo Starší žiaci o 10:00 hod., mladší žiaci o 12:00
	10.10. 1.FK Horehron – Žiar n.Hr. Futbal – žiaci – III. liga – skupina C – 10. kolo Starší žiaci o 10:00 hod., mladší žiaci o 12:00
	10.10. TJ Mladost' – Michalová Futbal – dospelí – obl.liga – 2. skupina B trieda 5. kolo – 15:30

ZBER ELEKTROODPADU

sa uskutoční: **v utorok 12.10. v Pohorelskej Maši, v stredu 13.10. v Pohorelej – nižný koniec (od školy dole) a vo štvrtok 14.10. v Pohorelej – vyšný koniec (od školy hore).**
Elektroodpad sa bude odvážať traktorom v dopoludňajších hodinách – pracovníci vynesú elektroodpad zo dvorov aj domov, len je ho potrebné nahlásiť na obecný úrad.

Čo to je?	Veľké a malé domáce spotrebiče, telekomunikačné zariadenia, spotrebná elektronika, svetelné zdroje, elektronické nástroje a náradie, zdravotnícke prístroje, elektrické automaty, počítače
Čo je veľmi dôležité?	Aby bol elektroodpad kompletný a neporušený, nerozobratý

V tom istom čase bude aj zber autobaterií

ZBER OPOTREBOVANÝCH PNEUMATÍK
SA USKUTOČNÍ 26. OKTÓBRA.

CELOROČNE:

NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

Pondelok 14:30 – 16:00

FLORBAL

(kontakt: Mgr.Jozef Šajša)

Pondelok 18:00-19:00 a Štvrtok 19:00 – 20:00

AEROBIK

(kontakt: Janka Ďuburová)

Utorok 13:30 – 14:30

DFS MLADOST' – mladší žiaci

(kontakt: Mgr.Mária Huťová)

Štvrtok 14:30 – 16:00

DFS MLADOST' – starší žiaci

(kontakt: Mgr.Gabriela Kanošová)

Utorok 14:30-16:30 a Streda 13:30 – 15:00

FUTBAL – tréning - žiaci

(kontakt: Mgr.Jozef Šajša)

Streda 15:00 – 18:00

TANEČNÁ ŠKOLA J.Fábera

(kontakt: 0911218459)

Piatok 16:00 – 18:00

NOHEJBAL - tréning

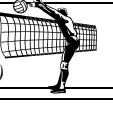
(kontakt: Lubo Lihan)

Piatok 18:00 – 20:00

VOLEJBAL - tréning

(kontakt: Peter Pletka, Ján Thučák)

Folklorný večer pod Orlovou

Piatkový večer 27. augusta 2010 patril v Pohorelej už 5. ročníku Folklorného večera pod Orlovou. Celodenné zamračené počasie neodradilo pred návštevu podujatia vyše 3 stovky divákov z Pohorelej i okolitých obcí. Divákovi sa predstavili domáci Detský folklorný súbor Mladost' a Folklorná skupina Kráľova hoľa. Hostami večera boli bývalí tanečníci SLUKU zoskupení v združení „Kubánkov sen“ a Folklorný súbor Šumiacan s ľudovou hudbou Pokošovcov. Podujatie poctili svojou návštevou i hostia Folklorného súboru Kráľova hoľa – bývalý prezident Slovenskej republiky Rudolf Šuster i slovenský tanečník, choreograf a umelecký režisér Juraj Kubánka. Zastrešené pódium umožnilo uskutočniť podujatie napriek nepriaznivému počasiu a intenzívnym dažďom „nevyhnal“ ani z hľadiska priaznivcov folkloru. Podujatie finančne a technicky zabezpečili OZ OPORTA Pohorelá, Obecný úrad v Pohorelej, Gadovská krčma, Banskobystrický samosprávny kraj. Nielen prítomných divákov však zamrzelo, že na domácom pódium nedostali priestor predstaviť svoje umenie všetci členovia FS Kráľova hoľa. Po ukončení podujatia pokračovala časť FS Kráľova hoľa a ich hostia v družných oslavách na súkromnom spoločenskom večeri.

V mesiaci OKTÓBER 2010 budú v našej obci dočasne pristavené veľkoobjemové kontajnery na komunálny odpad

Kontajnery budú pristavované postupne na týchto miestach:

- od 1.10. do 10.10. - na hornom konci ulice Orlovej (na Hrabľoch), na dolnom konci ulice Partizánskej, na ulici Orlovej pri kinosále, na konci ulice Jánošíkovej „pri Kyslej“, na ul. Jánošíkovej na „Gálikovom vršku“
- od 11.10. do 20.10. - v Pohorelskej Maši, na konci ulice M.R.Štefánika („Na vrchu“), na konci ulice Novej, na „Sihle“ pri asfaltovom ihrisku, na hornom začiatku ulice Clementisovej, za Víškom (pri čísle domu 230),
- od 21.10. do 31.10. - na ulici Clementisovej pri COOP Jednote, na ulici Clementisovej pri čísle domu 798, na ulici Kpt.Nálepku na odbočke ku PD, na križovatke ulíc Kpt.Nálepku a Hviezdoslavovej, na dolnom začiatku ulice Kp.Nálepku, na ulici Za Hronom

Rozpis je orientačný - o presnom čase pristavenia kontajnerov na jednotlivých miestach budeme informovať aj miestnym rozhlasom.
Kontajnerov je dostatočný počet, zber do veľkoobjemových kontajnerov sa robí pravidelne na jar a na jeseň – využite ich a nevyvážajte odpad do prírody!

Veľkoobjemové kontajnery sú určené na zber objemného domového komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu. Do týchto kontajnerov sa nesmie dávať tráva, zemina, konáre, elektronické spotrebiče ani nebezpečný odpad.
Do kontajnerov nepatrí ani odpad zo stavebných a výkopových prác – na vývoz takéhoto odpadu si musí objednať kontajner každý stavebník individuálne. Napr. u p.M.Babel'u, Heľpa (tel. 0905562681) alebo u fi. Brantner Gemer s.r.o. (0902987688).

VÝSLEDKY REFERENDA

V sobotu 18. septembra 2010 sa uskutočnilo v Slovenskej republike referendum vyhlásené na základe petície občanov.

V našej obci boli vytvorené 2 okrsky pre konanie referenda (1. v Základnej škole s MŠ v Pohorelej a 2. v Lesnej správe v Pohoreľskej Maši).

Z celkového počtu 1945 zapísaných občanov oprávnených hlasovať v referende v okrskoch v Pohorelej sa zúčastnilo 378 občanov, čo predstavuje **19,43%-nú účasť** (v celej Slovenskej republike bola účasť 22,84%, v okrese Brezno 22,41%).

V tomto referende občania Pohorelej rozhodli o referendových otázkach nasledovne:

1. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom zrušila povinnosť fyzických osôb a právnických osôb platiť úhradu za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom?

POHORELÁ		okresok č.1		okresok č.2	
ANO	NE	počet	podiel	počet	podiel
334	35	334	90,5%	32	88,0%
9	1,5%	37	8,2%	8	22,0%

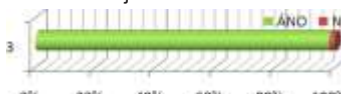
2. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom rozšírila možnosť prejednať konanie poslancu Národnej rady Slovenskej republiky ako priestupok na všetky priestupky podľa zákona o priestupkoch?

POHORELÁ		okresok č.1		okresok č.2	
ANO	NE	počet	podiel	počet	podiel
370	6	370	98,4%	41	100,0%
8	1,6%	4	1,0%	0	0,0%

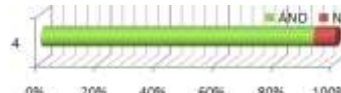
3. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky ústavným zákonom znížila počet poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na 100 s účinnosťou od nasledujúceho volebného obdobia?

POHORELÁ		okresok č.1		okresok č.2	
ANO	NE	počet	podiel	počet	podiel
363	7	324	98,7%	39	87,8%
5	1,3%	6	1,6%	1	2,8%

4. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom ustanovila, že orgány verejnej moci môžu obstarávať osobné motorové vozidlá s obstarávacou cenou maximálne 40 tisíc eur?

POHORELÁ		okresok č.1		okresok č.2	
ANO	NE	počet	podiel	počet	podiel
341	27	307	92,3%	34	87,2%
5	1,3%	22	6,7%	8	20,8%

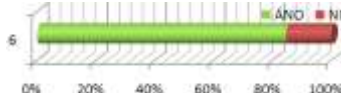
5. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky ustanovila možnosť voliť poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a poslancov Európskeho parlamentu prostredníctvom internetu?

POHORELÁ		okresok č.1		okresok č.2	
ANO	NE	počet	podiel	počet	podiel
290	68	289	81,0%	39	81,7%
13	3,0%	81	21,2%	7	18,3%

6. Súhlasíte s tým, aby Národná rada Slovenskej republiky zákonom vyňala osoby poverené výkonom verejnej moci z možnosti uplatniť právo na odpoveď podľa tlačového zákona?

POHORELÁ		okresok č.1		okresok č.2	
ANO	NE	počet	podiel	počet	podiel
280	51	254	82,2%	26	78,2%
18	4,8%	44	12,8%	7	21,2%

Keďže účasť občanov v referende bola nižšia ako 50%, výsledky referenda sú neplatné.

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK

2. septembra 2010 sa začal v Pohorelej pre 231 žiakov základnej školy nový školský rok. Do 1. ročníka nastúpilo 38 žiakov (z toho 8 opakujúci ročník). Predškolskú výchovu z nich absolvovalo 23. Do dvoch oddelení školského klubu detí sa zapísalo 46 žiakov.

O výchovu a vzdelávanie v základnej škole sa v tomto školskom roku bude v 17 učebniach (z toho 6 odborných) starať 12 učiteľov na plný pracovný úväzok, 5 učiteľov na kratší pracovný úväzok a 2 vychovávateľa

Pod Základnú školu s materskou školou Pohorelá patrí aj materská škola, kde je v novom školskom roku 2010/2011 zapísaných 29 detí (z toho 17 na celodenný a 12 na poldenný pobyt). O ich výchovu a vzdelávanie sa budú starať 3 pedagogické pracovníčky.

Na konci predchádzajúceho školského roka opustilo brány školy a ukončilo školskú dochádzku 16 žiakov. V tomto roku ukončí povinnú školskú dochádzku 21 žiakov.

PRÁZDNINY ŽIAKOV V ŠKOLSKOM ROKU 2010/2011

Školský rok 2010/2011 bude trvať spolu 251 pracovných dní. Z tohto počtu bude 189 vyučovacích dní, 62 dní budú trvať školské prázdniny a 10 dní v školskom roku prípadne na sviatky.

Jesenné prázdniny	29. október – 2. november
Vianočné	23. december – 7. január
Polročné	1. február
Jarné	14. február – 18. február
Veľkonočné	21. apríl – 26. apríl
Letné	1. júl – 2. september

Poznámka: Prázdniny sú určené pre školy okrem materských škôl. O organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin rozhoduje riaditeľ v spolupráci so zriaďovateľom, pričom rešpektuje oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.

VZN č. 2/2008 bola s účinnosťou od 1.10.2009 zavedená prevádzka materskej školy v Pohorelej aj počas prázdnin.

Riaditelia základných škôl majú podľa zákona právo udeliť na jeden školský rok päť dní riaditeľského voľna (po schválení KŠU).

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

90 rokov

1.9. Anna Pompurová, Kpt.Nálepku 195

86 rokov

1.9. Magdaléna Tereková, Orlová 625
25.9. Juraj Raši, Kpt.Nálepku 192

85 rokov

22.9. Margita Detvajová, Poh.Maša 10

75 rokov

1.9. Štefan Buvala, Partizánska 527
2.9. Ján Halaj, Kpt.Nálepku 285
4.9. Mária Gandžalová, Kpt.Nálepku 92
26.9. Anna Rochovská, Kpt.Nálepku 77

70 rokov

5.9. Mária Syčová-Ruman, Clement. 747

65 rokov

3.9. Mgr.Jozefína Lojdová, Kpt.Nál. 308
5.9. Karol Haluška, Športová 351
12.9. Anna Syčová, Clementisova 777
15.9. Milan Prč, Orlová 568
24.9. Jozef Syč-Kriviň, Kpt.Nálepku 91

60 rokov

21.9. Anna Poláková, Clementisova 722

MLADOMANŽELIA

21.8. Denisa Brotvanová, Jánošíkova 404
a Ján Slezák, Spišské Vlachy

28.8. Lenka Kaliská, Banská Bystrica
a Ján Lakanda, Kpt.Nálepku 247

NOVORODENCI

15.8. Viktória Gažúrová, Orlová 661

ZOMRELÍ

Mária Refková, rod. Maťušová
Kpt.Nálepku 98
(* 30.9.1926 - † 27.8.2010)

Františka Šajšová, rod.Krupová
Kpt.Nálepku 107
(* 13.9.1927 - † 11.8.2010)

OCENENÍ PROTIFAŠISTICKÍ BOJOVNÍCI

V piatok 20.8.2010 v obradnej miestnosti Mestského úradu v Brezne za prítomnosti zástupcu primátora mesta Bc. Jána Račáka odovzdal konzul Generálneho konzulátu Ukrajiny v Prešove Mgr. Juriy Koliadynskiy pamätné medaily účastníkom národnooslobodzovacieho boja z okresu Brezno, ktoré im udelil ukrajinský prezident pri príležitosti 65. výročia ukončenia 2. svetovej vojny.

Pamätná medaila bola udelená aj členom ZO SZPB Pohorelá Františkovi Tlučákovi, Karolovi Baksovi a in memoriam Ondrejovi Polákovi a Matejovi Puťošovi. V krátkom kultúrnom programe s hudobným doprovodom Jozefa Maťušu zaspievali členky našej ZO SZPB pesničky s partizánskou tematikou, čím prispeli k úspešnému priebehu celého podujatia.

Karol Vosko: O POHORELSKOM NÁREČÍ – VI.

Už som spomenul slová z nemčiny, maďarčiny aj z poľštiny, a povedali sme si, ako sme ich niekedy vedeli prekrútiť. Dnes si požičiam jedno také prekrútené slovo ešte z poľštiny. Ak Poliak „przeprasza“ tak prosí o prepáčenie, ak „prepraša“ Pohoreľčan, tak kľaje a pýta druhému niečo zlého. Lebo v minulosti sa u nás bohužiaľ „preprašalo“ až-až a o tom by ste tiež mali čosi vedieť. A príčina preprašania? Ťažko všetky spomenúť: kura za plotom, husi v cudzom žite, bitka medzi chlapcami, prekosený zákos, atď. atď... Našťastie sa „preprašanky“ nikdy naozaj neuskutočnili, takže šlo len o také jazykové výmysly:

Bodej te posvjatilo.	Bodejs na d'if vyšľel.	Bodej te porantalo.	Bodejs na buben vyšľel.
Bodej ti pristupilo ku dušy.	Bodej te gad ziat.	Botej te skrčylo.	Bodej ti pyski vykrutilo.
Bodej te zazavjalo.	Bodej te všy zěžraly.	Bodej te vystrelo.	Bodej te hamerňik pobil.
Bodej te chorota metala.	Bodej te do štrangof lapali.	Bodejs na kost' vyschnol.	Bodej te v plachtě prinesli.
Bodej te šlak triafil.	Bodej te zrackiňa metala.	Bodejs rano na maroch ležal.	Bodej te Maryja pobila.
Bodej te na jazyk porazilo.	Bode ti navečer odzvoňili.	Bodej te ovagi zěžlaly.	Bodej si se zasral.
Bodejs oheňmal jak kukučka po Jane.	Bodej se na tebe caly svet kajal.	Bodej ti dvor travom zarosnol.	Bodejs chodil jak bludna ofca.
Bodejs chodil jak zarosnota ofca.	Bodej te poraška porazila.	Bodej si se zagnal.	

Z obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

1940 – DOŽINKOVÉ SLÁVNOSTI V BANSKEJ BYSTRICI: V dňoch 14. a 15. septembra boli usporiadané v Banskej Bystrici dožinkové slávnosti, na ktorých v hojnom počte zúčastnila sa aj pohoreľská mládež. Na slávnostnej akadémii, poriadanej v Národnom dome za prítomnosti predsedu snemu dr. Martina Sokola, vynikala a najväčší úspech zo všetkých krojovaných skupín mala práve skupina našej mládeže, ktorá za vedenia učiteľa tunajšej školy Gejzu Horáka predviedla „Život pohoreľskej mládeže v piesňach a tancu“. Svoj výstup museli Pohoreľci na požiadanie p. predsedu snemu opakovat' a po ukončení zavolať ich p. predseda dr. Martin Sokol k družnej zábave, kde dovolili si vedúci činitelia obce predniesť ťažkosti obce Pohorelej, obzvlášť ale nevyhnutelnú potrebu kultúrneho domu. Pán predseda Snemu vypočujúc želania, sľúbil Pohorelej v kultúrnych snahách svoju pomoc.

1960 – KULTÚRNE POMERY – ŠKOLSTVO:

V obci sa nachádza osemročná stredná škola zo 14 triedami, 465 žiakmi a 16 učiteľmi. Od 1. sept. 1960 počet tried vzrástol pribudnutím IX. Triedy na 16, počet žiakov na 500 a počet učiteľov na 19. Pri škole je aj družina mládeže, kde okružhle 100 detí dostáva obedu a časť z nich (žiaci 1 – 5 ročníka) zúčastňujú sa aj na výchovnej činnosti. Do 6 – 9 posl. ročníka dochádzajú do tunajšej školy okrem detí z miesta tiež zo Zlatna, Valčkovne, Novej Maše a Pohoreľskej Maše, čo im je umožnené autobusovou dopravou. Všetci učiteľia 1 – 5 posl. ročníka a zo 7 učiteľov 6 – 8 roč. štyria učiteľia majú predpísanú kvalifikáciu. Ku koncu roku 1960 sú v 1 – 5 roč. všetci učiteľia kvalifikovaní, na II. stupni v 6 – 9 posl. roč. z 9 učiteľov majú predpísanú kvalifikáciu traja.

Výmena učiteľov. K začiatku škol. r. 1960/61 bol po jednoročnom pôsobení na tunajšej škole preložený riaditeľ školy Vincent Auxt, pisateľ týchto riadkov do Banskej Bystrice. Odišli tiež učiteľky Ružena Bachňinová a Helena Hlaváčová, ktoré sa vydali a Zuzana Púšinová, vychovávateľka družiny mládeže. Novým riaditeľom školy sa stal Bruno Patúš, rodom z Hornej Lehoty. Novoprišli učiteľia na školu sú Milena Gregorová, Helena Ficianová, Marta Majerová, Darina Dorčíková, Ondrej Gabád a Ján Prislupský (nastúpili v novembri do zákł. vojenskej služby), ďalej Milan Vojtko a Libuša Kaliská, vychovávateľka DM.

Na škole vyvíjala pomere dobrú prácu pionierska organizácia Československého zväzu mládeže (PO ČSM), ktorá je podrobnejšie rozvedená v kronike školy. Dochádzka žiakov do školy sa oproti predchádzajúcim rokom zlepšila, pretože sa už nevykytli prípady, že by žiaci na jar a jeseň nedochádzali do školy preto, že odchádzali na zárobky. Prevažná väčšina vymyšľaných hodín bola ospravedlnená chorobami a vážnymi rodinnými udalosťami. Len deti cigánskeho pôvodu – ako som už uviedol – nechodili riadne do školy. Úpravu sa nepodarilo urobiť napriek všetkému úsilíu vynaloženému riaditeľom školy, učiteľmi ani MNV. Vedeniu škola spolu s niektorými učiteľmi podarilo sa do konca júna 1960 získať 27 žiakov 8 posl. ročníka pre dobrovoľné pokračovanie v školskej dochádzke v IX. triede. Z tejto skutočnosti je zrejme nakoľko stúpol v očiach rodičov aj samotných žiakov význam školy a vzdelania. Snahu dostať sa na vyššie školy vidno i z toho, že z obce študuje na vysokých školách asi 10 a na stredných odborných školách asi 20 študentov. Pravda, túto skutočnosť umožňujú súčasne priaznivé hospodárske pomery a socialistické zriadenie, ktoré všemožným spôsobom dáva možnosť vyššieho vzdelania deťom z robotníckych rodín.

O predškolskú výchovu detí je postarané v materskej škole, kde vyučuje Mária Balohová.

KULTÚRA: O organizovanie kultúrnych podujatí v obci starala sa miestna osvetová beseda (MOB), ktorej správcom je Vladimír Praslička, učiteľ tunajšej školy. Boli to rôzne formy, od prednášok až po divadelné predstavenia, ktorými sa šírla kultúra v obci. Uvádzam ich v chronologickom podaní podľa jednotlivých druhov.

Divadelné predstavenia: 13. 2. 1960 ochotnícky divadelný krúžok z Huncoviec hostoval v Pohorelej s hrou „Starý zalúbenec“; 13. 2. 1960 divadelný ochotnícky krúžok závodného klubu ROH pri závode Tatrasmalť zahral v Pohoreľskej Maši hru „Nepokojné hody svätej Kataríny.“; 13. 3. 1960 div. och. krúžok (DOK) pri MOB v Pohorelej predviedol hru J. Kunika: „Na krížnych cestách“ za režie riad. školy V. Auxta.; 5. a 6. 3. 1960 zahrali žiaci V. B triedy tunajšej školy pod vedením triednej učiteľky Helény Mrkúsovej hru J. Domartu: „Sol' nad zlato“; V marci 1960 DOK pri závodnom klube ROH – Tatrasmalť zahral v Pohorelej hru „Biele krvinky“, odsudzujúcu nukleárne zbrane.; 4. 1960 DOK pri MJ ČSPO v Polomke hostoval v Pohorelej s hrou „Svadobný závoj“; 8. 5. 1960 žiaci VIII. triedy tunajšej školy pod vedením triednej učiteľky L. Beňovej zahrali hru „Zlatý vrch“ 5. 1960 hostovali v Pohorelej žiaci z OSŠ z Polomky s hrou „Popoluška“; 18. 12. 1960 DOK pri MOB v Pohorelej zahral hru od Petra Karvaša: „Polnočná omša“, ktorú nacvičil riaditeľ školy Bruno Patúš; 25. 12. 1960 DOK pri ZK ROH – Tatrasmalť predstavil sa v Poh. Maši hrou autora Kľaus Eidam: „Lietajúci koberec“ podľa rozprávky z Tisíc a jednej noci. V Pohorelej ju opakovali 1. 1. 1961. Obyvatelia javili veľký záujem o divadelné predstavenia a hojne ich navštevovali.

Činnosť kina má pri šírení osvetu veľký význam. Týždenné sú štyri predstavenia s tromi rôznymi programami. Z toho jedno predstavenie je pre deti. Navštevnosť kina je dobrá a má zlepšujúcu tendenciu. Hospodársky je spravované miestnym národným výborom. Správcom kina je František Rochovský.

ESTRÁDY: Oblúbenou formou ľudovej zábavy stávajú sa estrády, ktoré sú veľmi navštevované.

11. 1960 obveseľovala mládež i starších svojim pekným temperamentným spevom známa speváčka ľudových piesní Janka Guzová. Sála kina bola preplnená, takže tí, čo sa nedostali dnu, počúvali za dverami a pod obločkami.

11. 7. 1960 priniesli do Pohorelej „Smiech Bratislavy“ ľudový rozprávač Ujo z Detvy – Ludo Zelienka, speváci Stano Štrudík a Eva Podbehlá, na harmoniké ich sprevádzal Paľo Vereš a konferenciárom bol Zdeno Kocián. I tento raz bola sála preplnená. Vybralo sa 2461, - Kčs na vstupnom.

V mesiaci decembri 1960 predniesol svoj estrádny program súbor ČSM z Helypy.

